

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 8.4.2021.
COM(2021) 157 final

2021/0083 (NLE)

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

o potpisivanju, u ime Unije, i privremenoj primjeni Sporazuma o zračnom prijevozu između Države Katara, s jedne strane, i Europske unije i njezinih država članica, s druge strane

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

• Razlozi i ciljevi prijedloga

U skladu s ovlaštenjem koje joj je Vijeće dodijelilo 7. lipnja 2016. Komisija je u pregovorima dogovorila Sporazum o zračnom prijevozu između Države Katar (dalje u tekstu „Katar”) i Europske unije i njezinih država članica.

Usluge zračnog prijevoza između Unije i Katara trenutačno se obavljaju na temelju bilateralnih sporazuma između pojedinačnih država članica i Katara, ako oni postoje.

Dio je vanjske zrakoplovne politike Unije dogovoriti sveobuhvatne sporazume o uslugama zračnog prijevoza ako se mogu dokazati dodana vrijednost i gospodarske koristi tih sporazuma. Ovim se Sporazumom prvenstveno želi postići:

- pošteno tržišno natjecanje, nediskriminaciju, transparentnost i jednake uvjete za gospodarske subjekte,
- postupno otvaranje tržišta u pogledu pristupa rutama i kapacitetima na temelju uzajamnosti,
- bolju povezanost a time i koristi za potrošače i gospodarstvo.

• Opći kontekst

Pregovaračkim smjernicama utvrđen je opći cilj pregovora o sveobuhvatnom sporazumu o zračnom prijevozu radi postupnog i uzajamnog otvaranja pristupa tržištu, poboljšanja regulatorne suradnje i konvergencije te jamčenja poštenog tržišnog natjecanja i transparentnosti.

U skladu s pregovaračkim smjernicama dvije su strane parafirale nacrt sporazuma s Katarom 4. ožujka 2019.

• Dosljednost s postojećim odredbama politike u određenom području

Sklapanje sporazuma EU-a o zračnom prijevozu ključan je element u razvoju vanjske zrakoplovne politike EU-a, kako je opisano u komunikacijama Komisije COM(2012) 556 final „Vanjska zrakoplovna politika EU-a – budući izazovi” i COM(2015) 598 final „Strategija zrakoplovstva za Europu”: Katar je jedno od najbrže rastućih tržišta izvan EU-a, na kojem se broj putnika povećao na više od šest milijuna (Eurostat 2019.). Gotovo sve države članice već su odobrile potpuni pristup tržištu na temelju svojih postojećih bilateralnih sporazuma o uslugama zračnog prijevoza s Katarom. Međutim, ti sporazumi ne obuhvaćaju odgovarajuće odredbe o ključnim elementima za izbjegavanje zlouporabe liberaliziranog tržišta, kao što su pošteno tržišno natjecanje, transparentnost ili socijalna pitanja.

• Dosljednost s postojećim odredbama u području prijedloga

Odredbe ovog Sporazuma imaju prednost pred relevantnim odredbama postojećih bilateralnih sporazuma o uslugama zračnog prijevoza između država članica i Katara. Ipak, postojeća prava prijevoza koja proizlaze iz tih bilateralnih sporazuma i koja nisu obuhvaćena ovim

Sporazumom i dalje se mogu ostvarivati, pod uvjetom da nema diskriminacije između država članica i njihovih državljana.

Uredbom (EU) 2019/712 o zaštiti tržišnog natjecanja u zračnom prijevozu jamči se da se svim mjerama donesenima na temelju te uredbe moraju poštovati međunarodne obveze, uključujući obveze iz ovog Sporazuma.

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

• Pravna osnova

Članak 100. stavak 2. u vezi s člankom 218. stavkom 5. Ugovora o funkcioniranju Europske unije.

• Supsidijarnost (za neisključivu nadležnost)

Odredbe ovog Sporazuma imat će prednost u odnosu na relevantne odredbe postojećih sporazuma koje su sklopile pojedinačne države članice. Sporazumom se istodobno za sve zračne prijevoznike Europske unije stvaraju jednaki i ujednačeni uvjeti tržišnog pristupa i uspostavljaju novi mehanizmi regulatorne suradnje i konvergencije između Europske unije i Katara u područjima nužnima za sigurno i učinkovito obavljanje usluga zračnog prijevoza. Ti mehanizmi mogu se postići samo na razini Unije.

Djelovanjem na razini Unije bolje će se ostvariti ciljevi prijedloga iz razloga navedenih u nastavku.

Budući da se Sporazum istodobno primjenjuje u 27 država članica, ista se pravila primjenjuju bez diskriminacije i u korist svih zračnih prijevoznika Unije, bez obzira na njihovu državnu pripadnost. Sporazum uključuje sveobuhvatne odredbe o subvencijama, protutržišnim praksama i transparentnosti te pouzdane mehanizme za njihovu provedbu, čime se pridonosi jednakim uvjetima za usluge zračnog prijevoza između EU-a i Katara te između EU-a i drugih odredišta, na primjer u Aziji, do kojih se leti preko Katara.

Sporazumom se dodatno svim zračnim prijevoznicima Unije osiguravaju komercijalne mogućnosti, kao što su one povezane sa zemaljskim uslugama, upotrebom skupne oznake, intermodalnošću, mogućnost slobodnog utvrđivanja cijena, te se uklanja zahtjev da zračni prijevoznici Unije moraju surađivati s lokalnim sponzorom kako bi otvorili lokalne urede u Kataru. Uključuje i odredbe o socijalnim pitanjima u skladu s onima koje su obuhvaćene međunarodnim trgovinskim sporazumima EU-a, kojima se stranke obvezuju poboljšati socijalne i radne politike u skladu sa svojim međunarodnim obvezama, osobito u kontekstu Međunarodne organizacije rada (ILO).

Nakon prijelaznog razdoblja zračni prijevoznici moći će slobodno obavljati usluge prijevoza putnika i tereta od bilo koje točke u Europskoj uniji do Katara, na temelju jedinstvenog regulatornog okvira Sporazuma, što trenutačno nije moguće. Zračni prijevoznici moći će obavljati i određene usluge zračnog prijevoza isključivo za teretni promet do drugih točaka podložno geografskim ograničenjima i ograničenjima učestalosti.

Postupnim uklanjanjem ograničenja pristupa tržištu između Unije i Katara privući će se novi sudionici na tržište i stvoriti mogućnosti obavljanja prijevoza prema manje korištenim zračnim lukama, ali i olakšati usklađivanje zračnih prijevoznika Unije.

- **Proporcionalnost**

Osnovat će se zajednički odbor koji će raspravljati o pitanjima povezanim s provedbom Sporazuma. Zajednički odbor poticat će razmjene stručnjaka i razmatrati potencijalna područja za daljnji razvoj Sporazuma. Zajednički odbor sastojat će se od predstavnika Komisije i država članica te predstavnika Katara.

Nadalje, države članice nastavit će vršiti uobičajene administrativne zadaće koje obavljaju u kontekstu međunarodnog zračnog prijevoza, ali na temelju zajedničkih pravila koja se ujednačeno primjenjuju.

- **Odabir instrumenta**

Međunarodni sporazum.

3. REZULTATI EX POST EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENE UČINAKA

- ***Ex post* evaluacije / provjere prikladnosti postojećeg zakonodavstva**

Nije primjenjivo.

- **Savjetovanja s dionicima**

U skladu s člankom 218. stavkom 4. UFEU-a Komisija je vodila pregovore uz savjetovanje s posebnim odborom. Tijekom pregovora podjednako se savještovalo s dionicima iz cijelog lanca vrijednosti u zrakoplovstvu i socijalnim partnerima, posebice sindikatima. Uzete su u obzir primjedbe iznesene tijekom tog postupka.

- **Prikupljanje i primjena stručnih znanja**

Nije primjenjivo.

- **Procjena učinka**

Nije primjenjivo.

- **Primjerenost propisa i pojednostavljenje**

Nije primjenjivo.

- **Temeljna prava**

Nije primjenjivo.

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

Prijedlog ne utječe na proračun Unije.

5. OSTALI ELEMENTI

- **Sažetak predloženog sporazuma**

Sporazum se sastoji od glavnog dijela, koji uključuje temeljna načela, i dvaju priloga: Prilog I. o prijelaznim odredbama i Prilog II. o zemljopisnoj primjenjivosti prava prometovanja pete slobode za usluge isključivo zračnog prijevoza za teretni promet.

Od 1. siječnja 2021. pravo Unije više se ne primjenjuje na Ujedinjenu Kraljevinu. Stoga su, u dogovoru s Katarom, uklonjena sva upućivanja na Ujedinjenu Kraljevinu u parafiranom tekstu te je uključena standardna klauzula o teritorijalnom području primjene.

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

o potpisivanju, u ime Unije, i privremenoj primjeni Sporazuma o zračnom prijevozu između Države Katara, s jedne strane, i Europske unije i njezinih država članica, s druge strane

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebice njegov članak 100. stavak 2. u vezi s člankom 218. stavkom 5.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

budući da:

- (1) Vijeće je 7. lipnja 2016. ovlastilo Komisiju za otvaranje pregovora s Državom Katarom o Sporazumu o zračnom prijevozu između Države Katara, s jedne strane, i Europske unije i njezinih država članica, s druge strane (dalje u tekstu „Sporazum”). Pregovori su uspješno zaključeni parafiranjem Sporazuma 4. ožujka 2019.
- (2) Sporazum bi trebalo potpisati u ime Unije, podložno njegovu kasnijem sklapanju.
- (3) Sporazum bi se trebao primjenjivati privremeno,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Potpisivanje Sporazuma o zračnom prijevozu između Države Katara, s jedne strane, i Europske unije i njezinih država članica, s druge strane, odobrava se u ime Unije, podložno sklapanju predmetnog sporazuma.

Tekst Sporazuma priložen je ovoj Odluci.

Članak 2.

Glavno tajništvo Vijeća izdaje za osobu ili osobe koje odredi pregovarač Sporazuma punomoć za potpisivanje Sporazuma, podložno njegovu sklapanju.

Članak 3.

Do njegova stupanja na snagu Unija privremeno primjenjuje Sporazum u skladu s njegovim člankom 29. stavkom 3.

Članak 4.

Ova Odluka stupa na snagu na dan donošenja.

Sastavljeno u Bruxellesu,

*Za Vijeće
Predsjednik*